

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 02.10.2006 E. 2005/8747 K. 2006/9557

TREN KAZASINDA BACAĞIN KAYBEDİLMESİ
PROTEZ BEDELİNİN TAHSİLİ
PROTEZLERİN DEĞİŞTİRİLME SÜRELERİ

ÖZET : Davacı vekili, müvekkilinin meydana gelen tren kazasında sağ bacağına kaybettiğini, periyodik aralıklarla değiştirilmesi gereken protez bacak kullandığını, protez bedelleri nedeniyle uğradığı zararın da tazmin edilmesi gerektiğini ileri sürerek, tazminat talep etmiştir.

Mahkemece, protezlerin değiştirilme sürelerinin iki yılda bir olması gerektiği, protez giderinin davacının kusuru nazara alınarak hesaplanması gerektiği sonucuna varılarak, değişen oranlarda reeskont faizi ile davalıdan tahsiline karar verilmesi isabetli bulunmuştur.

KARAR : Davacı vekili, müvekkilinin meydana gelen tren kazasında sağ bacağına kaybettiğini, periyodik aralıklarla değiştirilmesi gereken protez bacak kullandığını, protez bedelleri nedeniyle uğradığı zararın da tazmin edilmesi gerektiğini ileri sürerek, 500.00TL tazminatın olay tarihinden itibaren faizi ile tahsilini istemiş, yargılama sırasında talebini 2.298.28.-TL olarak ıslah etmiş, birleşen dava ile de, 6.321.94.-TL.nin olay tarihinden avans faizi ile tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davacının önceki davada protez bedellerini maddi tazminat talebine dahil etmemesi nedeniyle usulü kazanılmış hakları bulunduğunu, davacının protez kullanması gerektiğinin de önceki raporlarda belirtilmemiş olduğunu savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, iddia, savunma ve dosyadaki belgelere göre, benimsenen bilirkişi raporları doğrultusunda, protezlerin değiştirilme sürelerinin iki yılda bir olması gerektiği, protez giderinin kusuru nazara alınarak hesaplanması gerektiği sonucuna varılarak, asıl davada 2.298,28 TL ve birleşen davada 6.321,94 TL.nin 08.06.1998 tarihinden itibaren değişen oranlarda reeskont faizi ile davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına göre, davalı vekilinin tüm temyiz itirazları yerinde değildir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, davalı vekilinin bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve kanuna uygun bulunan hükmün ONANMASINA 02.10.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 17. HUKUK DAİRESİ
T. 18.1.2011 E. 2010/840 K. 2011/83

TRAFİK KAZASINDA BEDEN GÜCÜ KAYBI
PROTEZ BEDELİ

ÖZET : Trafik kazası sonucu ayağı kesilen ve protez kullanmak zorunda olan davacının, tedavi giderleri kapsamındaki protez bedelinin, aralarında ortopedi uzmanının da bulunduğu bilirkişi kuruluna, protezin değişim periyodu da dikkate alınarak, hesaplatılması ve sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir.

KARAR: Davacı dava dilekçesinde müvekkilinin kaza nedeniyle ayağının kesildiğini ve protez kullanmak zorunda olduğunu belirterek tedavi gideri olan protez bedelinin tahsilini de talep etmiştir. Mahkemece, protezin değişim periyodunun ortopedi uzmanının da bulunduğu heyetten alınacak rapor ile belirlenerek, davacı tarafın kabulünde olan iki yıllık süreyi aşmayacak şekilde tazminat hesabının yapılması gerekirken, bu hususta olumlu veya olumsuz bir karar verilmemiş olması doğru görülmemiştir.

SONUÇ : Yukarıda açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün BOZULMASINA 18.01.2011 gününde oybirliği ile karar verildi.

TREN KAZASI SONUCU MALULİYET
PROTEZ BEDELİNİN TAHSİLİ TALEBİ
BİLİRKİŞİ KURULUNDA ORTOPEDİ UZMANI BULUNMASI GEREĞİ

ÖZET : Dava, kaza sonucu bacağı kaybeden davacının protez bedelinin tahsili istemine ilişkindir. Protez takması gerektiği halde dava tarihinde ve bu tarihten sonra davacının protez takmamış olması, kaza sonrasında davalının kusur oranına göre takması gereken protez bedelinden sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Zarar, kaza tarihinde oluştuğuna göre, zararın sonuçlarından davalı kusuru oranında sorumludur. Davacıya takılması gereken protezlerin periyotlarının ne olması gerektiği konusunda rapor alınması gereken bilirkişi kurulunda ortopedi uzmanı da bulunmalıdır.

KARAR: Davacı vekili, müvekkilinin tren kazası geçirerek sağ bacağı kaybettiğini kaza sonrasında protez bacakla yaşamını sürdürmek zorunda kaldığını ileri sürerek, 500.00TL'lik talep ıslah edilerek protez bedeli olarak 2.232,92 TL tazminatın olay tarihinden itibaren işleyecek reeskont oranı üzerinden temerrüt faizi ile birlikte davalıdan tahsilini istemiştir.

Davalı vekili, bu davadan önce açılan davada davacının tazminat talebinin değerlendirilip kesin hükme bağlandığını ve tazminatın ödenerek ibraname alındığını, SSK'nın 32. maddesinde protez bedelinin %20'sinin sigortalı tarafından ödeneceğinin belirtildiğini, davacının ancak %20'lik kısım için işletme kusuruna göre talepte bulunabileceğini savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece toplanan kanıtlar ve bilirkişi raporuna göre, taraflar arasında daha önce görülen davada tarafların kusur oranlarının belirlendiği, yaralanmanın gerektirdiği tıbbi tedavinin tutar ve kapsamının bilirkişi raporu ile belirlenebileceğinin Yargıtay'ın yerleşmiş görüşü olup, mutlaka belgelenmesine gerek olmadığı, protezlerin 2 yılda bir değiştirilmesi gerektiğine ilişkin bilirkişi raporundaki seçeneğin Yargıtay onamasından geçen emsal dosya gereğince göz önünde tutulduğu, faizin protez takılma olanağının doğduğu kaza tarihinden itibaren 3 ay sonraki tarih olarak esas alındığı gerekçesiyle 2.232,92 TL'nin 04.11.1995 den itibaren avans işlemlerine ilişkin banka reeskont oranı üzerinden faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmiştir.

Kararı, davalı vekili temyiz etmiştir.

1- Davacının kaza sonrasında ayağını kaybetmesi sonucunda protez takması gerektiği halde dava tarihine ve bu tarihten sonra da protez takmamış olmasının, kaza sonrasında davalının kusur oranına göre takması gereken protez bedelinden sorumluluğunu ortadan kaldıramayacağına, zarar, kaza tarihinde oluştuğuna göre, zararın sonuçlarından davalının kusuru oranında sorumlu bulunmasına göre, davalı vekilinin aşağıdaki bent kapsamı dışında kalan ve yerinde görülmeyen diğer temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

2- Ancak, mahkemenin kararına dayanak gösterdiği bilirkişi raporunda seçenekli hesaplama yapılmış, protez takılması periyotlarına ilişkin seçenekler mahkemenin tercihine bırakılmış, mahkemece ise, Dairemizin başka bir kararı emsal alınarak protezlerin 2 yıllık periyotla değişeceği benimsenerek hüküm kurulmuştur.

Raporu düzenleyen bilirkişiler arasında ortopedi uzmanı bulunmamaktadır. Emsal alınan Dairemiz kararı da somut olaya uygunluğu açısından denetlemeye elverişli değildir. O halde mahkemece, aralarında ortopedi uzmanı bilirkişinin de bulunduğu kuruldan davacıya takılması gereken protezlerin periyotlarının ne olması gerektiği konusunda rapor alınıp sonucuna göre karar vermek gerekirken, eksik incelemeye dayanılarak hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ : Yukarıda 1 nolu bentte açıklanan nedenlerle davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarının reddine, 2 nolu bentte açıklanan nedenlerle kararın davalı yararına BOZULMASINA 09.03.2004 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİ
T. 14.01.2003 E. 2002/8403 K. 2003/256

TEDAVİ GİDERİ ALACAĞI
PROTEZ KULLANILMASI

ÖZET : Kaza sonucu ayak kesilmesi nedeniyle kullanılması gereken protezin, ancak belli bir iyileşme süresinden sonra takılabilmesi tıbben mümkün olabileceğine göre, temerrüt faizinin, bu olanağın doğduğu tarih olan protezin takılması tarihinden itibaren yürütülmesi gerekir. Bu nedenle davacının, ilk protezi ne zaman taktırdığı araştırılmalıdır.

KARAR : Davacı vekili, müvekkilinin uğradığı tren kazası sonucunda sağ bacağına diz altından yitirdiğini, periyodik aralıklarla değiştirmesi gereken protez bacakla yaşamını sürdürdüğünü, daha önce meslekte kazanma gücünde meydana gelen zararın tazmini için açtığı davada kusur ve maluliyet durumunun belirlendiğini ileri sürerek, ömür boyu kullanması gereken ortopedik protez bedeli olarak şimdilik 500.00 TL'nin davalıdan tahsilini istemiştir.

Davalı vekili, davacının açtığı tazminat davasında protez giderini istemediğini, müvekkili lehine usuli kazanılmış hak oluştuğunu, protez bedellerinin özel kuruluşlardan sorulmayacağını savunarak, davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, taraflarca sunulan kanıtlar ve yaptırılan bilirkişi incelemesine göre, davacının daha önce açtığı tazminat davasında kusur ve maluliyet durumunun belirlendiği, hastanelerden gelen cevaplardan protez sürelerinin 2,3 ve 5 yıl olarak bildirildiği, ortopedik malzeme satan firmaların bu cihazlara en fazla bir yıl garanti süresi verdiklerini bildirdikleri ayrıca iki yıllık değişme süresini öngören kararın Yargıtay'ca onanıp kesinleştiği dikkate alınarak, bilirkişinin iki yıllık değişim süresini öngören seçeneğinde hesaplanan (4.844.873.080)TL'nin benimsendiği gerekçesiyle, taleple kalınarak davanın bu miktar üzerinden kabulüne karar verilmiştir.

Kararı, taraf vekilleri temyiz etmiştir.

Dava dosyası içerisindeki bilgi ve belgelere, mahkeme kararının gerekçesinde dayanılan delillerin tartışılıp, değerlendirilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmamasına ve taraf vekillerinin bilirkişi ek raporuna sınırlı itirazları dikkate alınarak davacı vekilinin tüm davalı vekilinin aşağıdaki bent kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazlarının reddi gerekmiştir.

Ancak, dava konusu alacak, bir tedavi gideri olan protez bedelinin tahsili istemine ilişkindir. Oluşan kaza sonucu ayak kesilmesi nedeniyle kullanılması gereken protezin ancak belli bir iyileşme süresinden sonra takılabilmesi tıbben mümkün olduğundan, temerrüt faizinin bu olanağın doğduğu tarih olan protezin takılması tarihinden itibaren yürütülmesi gerekir. Davacının ilk protezi ne zaman taktırdığı dosya içeriğinden tespit edilememiştir. Şu halde, mahkemece, davacının ilk protezi ne zaman taktırdığının araştırılması, gerekirse protezi takan sağlık kuruluşundan sorulması ve oluşacak sonuca göre temerrüt tarihinin tespiti gerekirken, kaza tarihinden itibaren temerrüt faizi yürütülmesi doğru görülmemiş ve kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.

SONUÇ : Yukarıda (1) no'lu bentte yazılı nedenlerle, davacı vekilinin tüm, davalı vekilinin diğer temyiz itirazlarının reddine, (2) no'lu bentte yazılı nedenlerle, kararın davalı yararına (BOZULMASINA) 14.1.2003 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 21. HUKUK DAİRESİ
T. 17.6.2010 E. 2009/10125 K. 2010/7134

PROTEZ ARAÇ VE GEREÇLERİ SAĞLAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ

ÖZET: Sosyal Güvenlik Kurumu sağlığı koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma, ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artırmada hak sahibi için gerekli olan protez araç ve gereçleri sağlamakla yükümlüdür. Cihazı kullanılacak kişi yönünden, üniversite veya eğitim hastanelerinin fiziksel tıp ve rehabilitasyon kliniklerinde yatırılarak uygulama ve eğitimin yapılması sonrasında nöroloji, ortopedi ve fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanlarının da içinde yer aldığı sağlık kurulu raporu ile gerekliliğinin belirlenmiş olması gerekir.

KARAR: Davacı, Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi'nin düzenlediği 08.12.2006 tarih 25337 sayılı sağlık kurulu raporundaki görüş uyarınca alınan "ayakta dik pozisyonlandırma cihazı"nın (manuel kalkış, çemberden aktive, motorlu sürüş) bedeli 14.680.00 Euro'nun fiili ödeme tarihinde geçerli olan döviz satış kuru üzerinden Türk Lirası karşılığının dava tarihinden itibaren 3095 Sayılı Yasanın 4/A maddesi uyarınca Devlet bankalarınca Euro için açılmış bir yıl vadeli mevduat hesabına ödenen en yüksek faiz oranı üzerinden işletilecek yasal faizi ile birlikte davalı kurumdan tahsilini istemiştir.

Mahkemece istemin kabulüne karar verilmiştir.

Davanın yasal dayanağını oluşturan 506 Sayılı Yasanın Ek 32. maddesinde, sigortalılık ile kurumdan sürekli işgöremezlik geliri, malullük veya yaşlılık aylığı almakta olanların geçindirmekle yükümlü oldukları çocuklarının ve kurumdan hak sahibi olarak gelir veya aylık alan çocukların, iyileşmelerine yarayacak yahut işgöremezliklerini gidermeleri için gerekli görülen protez araç ve gereçlerin, kurumca, 34. maddede belirlenen sağlık yardımları süreleri ile bağlı olmaksızın sağlanacağı, onarılacağı, ve tespit edilen süre ve şartlarla yenileneceği, 36/A maddesinde hak sahibi çocuklara verilecek protez, araç ve gereçlerin bedellerinin % 10'nun kendilerince ödeneceği, ancak, alınacak katkı miktarının ödeme tarihindeki 25.08.1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanunu'nun 33. maddesine göre sanayi kesiminde çalışan onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücret tutarını geçemeyeceği bu madde gereğince verilecek protez, araç ve gereçlerin standartlara uygunluğu dikkate alınarak, türleri, süre ve şartları ile yapılacak ödeme miktarlarına ait esaslar kurumca hazırlanacak yönetmelikle tespit edileceği bildirilmiştir.

Öte yandan 506 Sayılı Yasanın 34. maddesinde kurumun sigortalının "iyileşmesine yarayacak, yahut işgöremezliğini az çok gidermesi için gerekli görülecek" protez, araç ve gereçlerini sağlamak, onarmak ve tespit edilen süre ve şartlarda yenilemekle yükümlü olduğu bildirilmiştir.

506 Sayılı Kanunun hastalık sigortasına ilişkin 32. ve devamı maddelerinde yer alan "işgöremezliği giderme" kavramı aktif sigortalıların çalışma hayatına ilişkin bir kavram olup, davacı hak sahibi çocuğa ölüm aylığı bağlandığından uyuşmazlığın çözümünde kanunun 34. maddesinde yer alan "iyileştirme" kavramının da incelenmesi gerekmektedir. T.C. Anayasası'nın 90.maddesi uyarınca usulüne göre yürürlüğe konulmuş anlaşmalar kanun hükmündedir. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası anlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası anlaşma hükümleri esas alınır. Bu bağlamda onay kanunu ile yürürlüğe giren sosyal güvenliğin asgari normları hakkında 102 nolu ILO sözleşmesinin 10/3. maddesinde; yapılacak yardımların, korunan kimsenin sağlığını korumaya, çalışma gücünü iadeye ve şahsi ihtiyaçlarını karşılayabilme kabiliyetini artırmaya matuf olduğu açıklanmıştır. 506 Sayılı Kanunun Ek 32. maddesinde bu madde gereğince yapılacak sağlık yardımlarının; iyileşmelerine yarayacak, yahuatta işgöremezliklerini giderme amacını güdeceği açıkça belirtilmiş, bir anlamda, onaylanması nedeniyle bağlayıcı hale gelen

102 nolu ILO sözleşmesinin 10/3. maddesi hükmü tekrarlanmıştır. Her iki yasal düzenlemenin açıkça gösterdiği gibi, hak sahibine "dik pozisyonlandırma cihazı" temini yönünden; aranacak temel unsur; "iyileşmesine yardımcı olması" unsurudur, iyileşmeye yardımcı olma kavramının ise, açık yasal düzenlemeler uyarınca; "sağlığı koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artırma" olarak kabulü zorunludur, aksinin kabulü halinde iyileşme kavramına ilk günkü sağlığına kavuşma anlamının verilmesi halinde, ortez ve protez kullanımının hiçbir zaman mümkün olamayacağı hususu da açıktır.

Yargılama sırasında yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 63. maddesinde de yapılan açıklamalar doğrultusunda düzenleme bulunmaktadır. Buna göre; iş kazası ile meslek hastalığı, hastalık ve analık sonucu tıbben gerekli görülen sağlık hizmetlerinin karşılanması, temini amacıyla kurumca finansmanı sağlanacak sağlık hizmetleri içinde (f) bendinde ortez ve proteze yer verilirken, temini için sadece; "sağlanacak sağlık hizmetleriyle ilgili teşhis ve tedaviler için gerekli olabilme" ifadesi kullanılmıştır

Kurumun teminle yükümlü olduğu yürürlükteki mevzuat hükümlerine uygun fiyatlı dik pozisyonlandırma cihazına hak kazanılması için gerekli olan "iyileştirme" unsurunun, diğer bir anlatımla sağlığı koruma, çalışma gücünü yeniden kazandırma ve kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artırma hususlarının; cihazı kullanacak kişi yönünden, üniversite veya eğitim araştırma hastanelerinin fiziksel tıp ve rehabilitasyon kliniklerinde yatırılarak uygulama ve eğitiminin yapılması sonrasında nöroloji, ortopedi ve fiziksel tıp ve rehabilitasyon uzmanlarının da içinde yer aldığı sağlık kurulu raporu ile gerekliliğinin belirlenmiş olması gereklidir." (Yargıtay HGK. 04.03.2009, 2009/10-34 E., 2009/104 K.)

Somut olaya gelince, ATK 3. AT İhtisas Kurulu'nun 05.11.2008 tarihli raporunda, cihazın tıbben ve fennen vücut sistemlerinin sağlıklı çalışmasına olanak sağlayacağı, sağlık bütünlüğünün korunmasını sağlayacağı, kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetinin artmasını sağlayacağı, kişiyi eğitime kazandırabilmek amacıyla iş göremezliğini az çok gidermesine katkısı olacağı, gerekse kişinin günlük aktivitelerini yerine getirmesi dolaşım sisteminin daha sağlıklı çalışması hususları açısından gerekli olduğu bildirilmiştir. Bu rapor karşısında dava konusu cihazın davacının sağlığını koruyacağı, kendi ihtiyaçlarını görme kabiliyetini artıracığı, çalışma gücünü yeniden kazandıracığı yani davacının iyileşmesine yardımcı olacağını kabulü gerekir.

Ne var ki; davacı üniversite veya eğitim araştırma hastanelerinin fiziksel tıp ve rehabilitasyon kliniklerinde yatırılarak cihazın uygulama ve eğitimi yaptırılıp bilincin açık ve kognitif fonksiyonlarının yerinde olup olmadığı, üst ekstremitte motor fonksiyonlarının yerinde olup olmadığı, progresif hastalığı olup olmadığı, tespit edilip bu cihazı kullanıp kullanmayacağını belirleyen bir rapor alınmamıştır.

Öte yandan her ne kadar davalı SGK Başkanlığı'nca bu cihazın kurumun sözleşme listesinde yer almadığı, bu cihaz için herhangi bir fiyat tespiti rakamı belirlenmediği, Sağlık Uygulama Tebliğinde fiyatının bulunmadığı bildirilmiş ise de davalı kurum ile protokollü firmaların protokolü dahilinde olmayan veya kurumla protokolü olmayan firmalardan temin edilen cihazların kurum tarafından karşılanabilecek değerinin tespiti konusundaki yöntem gereğince, Sağlık Bakanlığı'nın konuya ilişkin görüşü de alınmak suretiyle rayiç belirlenmesi gereği gözetilmeksizin yalnızca Ticaret Odası görüşü ile sonuca varılmış olması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde davalı kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmazdır.

SONUÇ : Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA 17.06.2010 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ
T. 14.11.2005 E. 2005/9005 K. 2005/11494

KURUM ALACAĞININ RÜCÜAN TAHSİLİ
PROTEZ BEDELİ
ZAMANAŞIMI BAŞLANGICI

ÖZET : Davacı Kurum alacağını, zararlandırıcı sigorta olayına sebebiyet veren davalıdan 1479 sayılı Kanunun 63. maddesi uyarınca rücuhan ödetilmesini istemiştir. Davanın niteliğine göre zamanaşımı süresinin başlangıcının sarf ve ödeme tarihi olarak değerlendirilip işin esasına girilerek hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yanlış değerlendirme sonucu, olay tarihi başlangıç tarihi edilerek zamanaşımı nedeniyle davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırıdır.

KARAR : Dava; 03.10.1992 tarihinde meydana gelen zararlandırıcı sigorta olayına müteakip "sağ uyluk orta bölümünden ampute" olması nedeniyle S. Devlet Hastanesi Sağlık Kurulunun diz üstü modulen protez kullanması gerektiğine dair 19.08.2003 günlü sağlık raporuna istinaden sigortalı için satın alınan protez bacak karşılığında ödenen 22.09.2003 tarihli fatura bedeli 2.400.000.000 liranın, zararlandırıcı sigorta olayına sebebiyet veren davalıdan 1479 sayılı Kanunun 63. maddesi uyarınca rücuhan ödetilmesi istemine ilişkin olup, Hukuk Genel Kurulunun 29.06.2005 gün ve 2005/390-431 sayılı kararında da belirtildiği gibi davanın niteliğine göre zamanaşımı süresinin başlangıcının sarf ve ödeme tarihi olarak değerlendirilip işin esasına girilerek hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmesi gerekirken, eksik inceleme ve yanlış değerlendirme sonucu yazılı şekilde, olay tarihi başlangıç tarihi edilerek zamanaşımı nedeniyle davanın reddine karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davacı Kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, 14.11.2005 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ
T. 17.3.2011 E. 2009/15675 K. 2011/3616

PROTEZ BEDELİ • KATKI PAYI

ÖZET: Yaşlılık aylığı alan pasif sigortalı konumunda olan kimselerin ayakta yapılan tedavilerinde verilen ilaçlar ile (A/a) bendi uyarınca sağlanan protez, araç ve gereç bedellerinin %10'u kendilerince ödenir. Ancak protez, araç ve gereç bedelleri için alınacak katkı payı ödeme tarihindeki 25/08/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesine göre sanayi kesiminde çalışan onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücret tutarını geçemez.

KARAR: 1) Dava konusu cihaz değerinin tespitine yönelik yapılan araştırma ve inceleme hüküm kurmaya yeterli değildir.

20.01.2009 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan ve Tedavi Yardımına İlişkin Uygulama Tebliğinde değişiklik öngören düzenleme de gözetilerek; bedeli dava konusu edilen cihazın, davalı Kurum yönünden bağlayıcı fiyat tarifesinin bulunup bulunmadığı araştırılarak, böylesi bir fiyatın bulunmadığı sonucuna varıldığı takdirde; davalı Kurum ile protokollü firmaların protokolü dahilinde olmayan veya Kurumla protokolü olmayan firmalardan temin edilen cihazların Kurum tarafından karşılanabilecek değerinin tespiti konusundaki yöntem gereğince: Sağlık Bakanlığının konuya ilişkin görüşü alınmalı, aynı amacı sağlayan muadil uygun cihazın olup olmadığı araştırılmalı, aynı vasıflarda değişik üreticilere ait cihazların özellik ve fiyatlarını karşılaştırabilecek, konusunda uzman bilirkişiden görüş de alınmak suretiyle rayiç belirlenmesi gereği gözetilmeksizin, Ankara Ticaret Odasının yurtdışı alım bedeline kar ilavesi suretiyle yapılan fiyatlandırma analizi esas alınarak eksik incelemeyle sonuca varılması isabetli görülmemiştir.

2) Öte yandan, davacının 506 sayılı Yasa kapsamında yaşlılık aylığı alan pasif sigortalı konumunda olması nedeniyle, 506 sayılı Yasanın 36. maddesinde yer alan "...Yukarıda sözü edilen kimselerin ayakta yapılan tedavilerinde verilen ilaçlar ile (A/a) bendi uyarınca sağlanan protez, araç ve gereç bedellerinin %10'u kendilerince ödenir. Ancak protez, araç ve gereç bedelleri için alınacak katkı payı ödeme tarihindeki 25/08/1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 33 üncü maddesine göre sanayi kesiminde çalışan onaltı yaşından büyük işçiler için uygulanan aylık asgari ücret tutarını geçemez." hükmü gereğince, dava konusu cihaz değerinden anılan madde hükmü gözetilerek katkı payı kesintisi yapılmak suretiyle karar verilmesi gerekirken, bu yönde bir kesinti yapılmaksızın karar tesisi, usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

O halde, taraflar vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine, 17.03.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITA 21. HUKUK DAİRESİ
T. 18.7.2011 E. 2010/10736 K. 2011/6416

İŞ KAZASI SONUCU MALULİYETTEN DOĞAN TAZMİNAT
PROTEZ MASRAFININ İŞVERENDEN TAHSİLİ

ÖZET : Davacı, iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Bir iş kazası nedeniyle, sigortalının başvuracağı merci, kendisini bu yönde güvenceye alan Kurum ve onun sağlık kuruluşlarıdır. İşveren, bu tür zararlandırıcı olayların meydana gelmesi durumlarında, artık sigortalısına karşı muhatap olmaktan çıkar. Kurum doğrudan devreye girer. Esasen, işveren de belirtilen sigorta kolu sebebiyle Yasa'nın belirlediği oranda prim ödemek ve ayrıca koşulları varsa Kurumun yaptığı harcamaları Kuruma geri vermekle sorumlu tutulmuştur. Bu nedenle, gerek sigortalı gerekse işveren, iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kolundan birbirlerine karşı değil, doğrudan Kuruma karşı sorumludurlar. Davalı işverenin sağlık yardımı kapsamında bulunan protez masrafından sorumlu tutulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

KARAR : Dava, 2.9.2004 tarihli iş kazasında sol elinin ikinci ve üçüncü parmakları kopan davacının manevi zararlarının giderilmesi ile davacı tarafından satın alınan protez parmakların fatura bedeli olan 3.000,00 TL'nin davalıdan tahsili istemine ilişkindir.

Mahkeme, davanın kısmen kabulüyle 30.000,00 TL manevi tazminatın kaza tarihinden, 2.400,00 TL protez masrafının ise dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine, protez masrafına ilişkin fazla talebin reddine karar vermiştir.

Davacının iş kazası sonucu % 7,3 oranında sürekli iş göremezliğe uğradığı olayda davacının % 20, davalı işverenin % 80 oranında kusurlu olduğu, davacının sol elinin ikinci ve üçüncü parmaklarının koptuğu, 30.1.2005 tarihli fatura içeriğine göre davacının 3.000,00 TL ödeyerek 2 adet silikon parmak protezi satın aldığı dosya içeriğinden anlaşılmaktadır.

Taraflar arasındaki uyumsuzluk, bir yönüyle iş kazası sebebiyle yapılacak sağlık harcamalarının (protez masrafının), maddi tazminat olarak işverenden tahsiline ilişkindir. Mahkeme, işverenin bu yönde sorumluluğunu kabul etmiş ise de bu sonuç usul ve yasaya uygun değildir.

Harcamanın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan 506 Sayılı Kanunun 12/D fıkrasında protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesinin iş kazası sebebiyle sağlanan yardımlar kapsamında olduğu açıklanmıştır.

Gerçekten, 506 Sayılı Kanunun 15. maddesi, işverene, iş kazasına uğrayan sigortalıya, Kurumca işe elkonuncaya kadar, sağlık durumunun gerektirdiği sağlık yardımlarını yapma ve vizite kağıdı düzenleme dışında bir yükümlülük getirmemiştir. Aksine, Yasa'nın 14/3 maddesi, iş kazasının oluşumundan itibaren her türlü sağlık yardımlarından Kurumun sorumlu olduğunu kabul etmiştir. Sözü edilen Yasa'da, iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kolunun getiriliş amaç ve nedeni, sigortalıların belirtilen türde bir zararlar karşılığında onları doğrudan koruma altına alma ve kendilerine yardım yapacak kuruluşu belirlemektir. Şu duruma göre, bir iş kazası nedeniyle, sigortalının başvuracağı mercii; kendisini bu yönde güvenceye alan Kurum ve onun sağlık kuruluşlarıdır. İşveren, bu tür zararlandırıcı olayların meydana gelmesi durumlarında, artık sigortalısına karşı muhatap olmaktan çıkar. Kurum doğrudan devreye girer. Esasen, işveren de belirtilen sigorta kolu sebebiyle Yasa'nın belirlediği oranda prim ödemek ve ayrıca koşulları varsa Kurumun yaptığı harcamaları Kuruma geri vermekle sorumlu tutulmuştur. Bu nedenle, gerek sigortalı gerekse işveren, iş kazası ve meslek hastalığı sigorta kolundan birbirlerine karşı değil, doğrudan Kuruma karşı sorumludurlar.

Belirtilen nedenlerle, davalı işverenin sağlık yardımı kapsamında bulunan protez masrafından sorumlu tutulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir. O halde davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Hükümün yukarıda açıklanan sebeplerle BOZULMASINA 18.7.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.

YARGITAY 10. HUKUK DAİRESİ
T. 29.1.2001 E. 2000/8660 K. 2001/277

RÜCUAN TAZMİNAT
İŞ KAZASINDA SAĞLANAN YARDIMLAR
İŞVERENİN SORUMLULUĞU
PROTEZİN ONARILMASI

ÖZET: İş kazası halinde, sigortalıya protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi Kurum tarafından yerine getirilmesi gereken yardımlardandır. Kurumca sigortalıya yapılan veya ileride yapılması gerekli bulunan her türlü giderin tutarları, iş kazasının oluşumunda kusurlu bulunan işverenlere ödettilir. Davaya konu olayda; iş kazasından kaynaklanan uzuv kaybı nedeniyle sigortalıya takılan protezin onarımı sonucu oluşan giderlerin tahsilinden, sigortalının protezi kötü kullanımından kaynaklanan bir arıza iddiasında da bulunulmamış olması karşısında davalı sorumludur.

KARAR : Mahkemece, iş kazası sonucunda sigortalıya takılan protezde oluşan arızada, işverenin kusurunun bulunmadığı nedeniyle, onarımı için Kurum tarafından yapılan masrafların davalıdan istenemeyeceği gerekçesiyle, bu yöndeki istemin reddine karar verilmiştir.

506 Sayılı Kanununun 12/D maddesi kapsamında iş kazası halinde, sigortalıya "protez araç ve gereçlerinin sağlanması, takılması, onarılması ve yenilenmesi" Kurum tarafından yerine getirilmesi gereken yardımlardandır. 506 Sayılı Yasanın 26. maddesi hükmü ile de, Kurumca sigortalıya yapılan veya ileride yapılması gerekli bulunan her türlü giderin tutarları, iş kazasının oluşumunda kusurlu bulunan işverenlere ödettilir.

Davaya konu olayda; iş kazasından kaynaklanan uzuv kaybı nedeniyle sigortalıya takılan protezin onarımı sonucu oluşan giderlerin tahsilinden, sigortalının protezi kötü kullanımından kaynaklanan bir arıza iddiasında da bulunulmamış olması karşısında davalı sorumludur.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular dikkate alınmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usule ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde davacı Kurumun bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ : Temyiz edilen hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA 29/01/2001 gününde oybirliğiyle karar verildi.